

2011. TISZAFÁ AZ ÉV FÁJA

Hívják tiszafának, tiszafenyőnek is, de előfordul méregfa, ördögfa, csapfa, halálfa néven is. Ezek a régóta ismert mérgező hatására utalnak. Tévesen terjedt el az a vélemény, hogy a Tisza folyóról kapta a nevét.

Fás szárú növényünk a párás klímájú, üde termőhelyeket szereti. Tipikusan árnytűrő fafaj, de teljes megvilágításban is megél, ilyenkor viszont gyorsabban nő. Természetes előfordulásai bükkösökben, árnyas sziklaerdőkben és szurdokerdőkben vannak. 10-12 méterre is megnő. A tiszafa kérge a platánokéhoz hasonlóan vékony, szabálytalan foltokban válik le, amelyek szürkés-vagy vörösesbarna színűek. Tipikusan kétlaki faj, azaz külön-külön

egyedek nyílnak a porzós és a termős virágai. Magját madarak és kisemlősök terjesztik. A piros magköpeny kivételével a növény valamennyi része az ember és a páratlan ujjú patások szervezetébe kerülve halálos mérgezést okozhat. A kivonatából előállított taxol az utóbbi évtizedben vált

fontossá a rákos betegségek elleni küzdelemben. A tiszafa faanyaga rendkívül kemény, sűrű szövetű és nehéz. Évezredek óta fák és a számszeríjak készítésének egyik legfontosabb alapanyag volt. Hazánkban a tiszafának már csak két őshonos előfordulásáról tudunk. Az egyik a Bükk hegységben Ómassa és Lillafüred fölött van, másik pedig a Déli-Bakonyban.

Sajnos a fák száma egyre fogy, aminek legfőbb oka a túlszaporított erdei patások.